

Pedagogická diagnostika

PhDr. Natália Beharková, Ph.D.

Jarní semestr

VS kombinovaná forma

2. ročník

LF MU

Pedagogická diagnostika

- zabývá se aktuálním výkonem jedince v edukační situaci a analyzuje ho v souvislosti s osobním vývojem a vnějšími vlivy, jež na tento vývoj spolupůsobí. Na základě získaných údajů zahajuje bezprostřední intervenci, navrhuje použití dalších metod a postupů a vypracovává individuální vzdělávací plán. Směřuje k maximálnímu uspokojování žákových potřeb, k formování celoživotně se učícího jedince (Průcha, 2009, s. 717).
- Diagnostika = poznávání, analýza, interpretace a hodnocení edukační reality zaměřené na jednotlivce popř. v kontextu skupiny
- Předmět pg. diagnostiky – jedinec od předškolního věku po dospělost

Oblasti pg. Dg.:

- osobnost žáka (rozumové schopnosti, učební styl, postoje a hodnotové orientace, psychické a somatické vlastnosti aj.)
- školní prostředí (sociální vztahy ve třídě, struktura skupiny aj.)
- autodiagnostika pg. práce učitele (sebereflexe a sebehodnocení)
- Dg. rodinného prostředí

Charakteristické rysy pg. dg

- Komplexnost - projevy žáka → interpretovat v kontextu vnějších vlivů

Charakteristické rysy pg. dg

- **respekt k dosavadnímu individuálnímu vývoji žáka** - postupy jsou plánovány tak, aby odpovídaly dané úrovni dítěte bez ohledu na jeho kalendářní věk
- **vědomí dlouhodobosti procesu** - jde vždy o sled kroků, na základě diagnózy volí pedagog optimální metody, které se mohou v průběhu vývoje žáka měnit
- **sledování validity diagnostických testů** - testy a zkoušky musí diagnostikovat jev, na který jsou zaměřeny
- **zajištění reliability** - určitý příznak musí být měřen s takovou přesností, aby bylo jisté, že tentýž příznak se projeví i s určitým časovým odstupem
- **záruka objektivity** - při diagnostice je nutno minimalizovat subjektivní postoje pedagoga, který by neměl podlehnout např. haló-efektu negativnímu očekávání (neúspěšný žák)

Typy pedagogické diagnostiky

- **Normativní** – slouží potřebám společnosti; výsledek diagnostikování je srovnán s výsledky reprezentativního vzorku celé populace v určitých zkouškách (*srovnatelnost výkonů žáka s většinou populace vrstevníků*)
- **Kriteriální** – určení úrovně ve, kt. se žák nachází, jaké dovednosti zvládá, opět srovnává s obecně stanovenými měřítky
- **Individualizovaná** – nesrovnává, ale sleduje postup a dosaženou úroveň za určitý časový úsek (*uplatnění pro pozit. motivaci méně úspěšných, znevýhodněných, handic. dětí*)
- **Diferenciální** – rozlišení stávajících a přetrvávajících obtíží, kt. mohou mít stejné projevy, ale různé příčiny

Pedagogická diagnostika ve zdravotnictví

- obecně ve zdravotnictví odpovídá Pg. Dg. fázi zjišťování informací o znalostech, dovednostech, zvyklostech

např. zjistit/posoudit (pacientovi, nebo jeho blízkých členů rodiny) dosavadní znalosti o nemoci, potřebu osvojit si nové dovednosti nebo preventivní postupy atd.

- v ošetrovatelství odpovídá Pg. Dg. první fázi ošetrovatelského procesu - posouzení

Literatura

- Friedmann, Zdeněk *Úvod do pedagogické diagnostiky*, online [pdf. staženo 2.3.2015]
http://www.ped.muni.cz/wtech/elearning/pedag_diagnostika.pdf
- Průcha Jan *Pedagogická encyklopedie*, Praha: Portál, 2009, s. 936, ISBN 978-80-7367-546-2.
- Wikipedie online <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sociogram>